

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
GRAFIČKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

Nika Svilar

Sveučilište u Zagrebu
Grafički fakultet

Smjer: Dizajn grafičkih proizvoda

ZAVRŠNI RAD

SELFIE

Mentor:
Dr.sc. Miroslav Mikota

Studentica:
Nika Svilar

Zagreb, 2015

SAŽETAK

Razvoj fotografije se općenito i tehnički i sintaktičko-semantički u velikoj mjeri veže uz razvoj portretne fotografije. Pri tome posebnu ulogu ima autoportret koji se u fotografiji javlja već pojavom dagerotipije. Pojava digitalnih fotografskih aparata pogotovo onih integriranih u mobilne telefone, ali i GoPro i sličnih fotografskih aparata te objavljivanje fotografija na društvenim mrežama, autoportret, nazvan selfie, dovode jednog od najzastupljenijih fotografskih motiva koji utječe na razvoj novih pristupa komunikacije fotografijom. U radu se analiziraju tehnički, sintaktički i semantički aspekti selfie fotografije prvenstveno temeljem autorskih selfie fotografija.

Ključne riječi: autoportret, selfie, fotografija, društvene mreže

ABSTRACT

The development of photography in general, technical, syntactic, and semantic meaning is largely associated with the development of portrait photography. In this, special role is given to self-portrait that appears in the photography with the appearance of daguerreotypes. The emergence of digital cameras, especially those integrated into mobile phones, as well as GoPro and similar photographic apparatus and publishing photos on social networks, self-portrait, called selfie, leading one of the most common photographic motifs that affects the development of new approaches to communication photography. This paper analyses the technical, syntactic and semantic aspects selfie images primarily on the basis of authorship selfie photos.

Keywords: self-portrait, selfie, photography, social networks

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. TEORIJSKI DIO.....	2
2. 1. FOTOGRAFIJA.....	2
2. 2. AUTOPORTRET.....	3
2. 3. SELFIE.....	4
2. 4. MOBITEL.....	6
2. 5. GoPro.....	9
2. 6. SELFIE ŠTAP.....	11
2. 7. DRUŠTVENE MREŽE.....	13
2.7.1. Facebook.....	13
2.7.2. Twitter.....	13
2.7.3. Instagram.....	14
2. 8. APLIKACIJE.....	16
2. 9. SELFIE KAO RAZGLEDNICA.....	18
2. 10. SELFIE KAO MARKETINŠKI TRIK.....	19
2. 11. SELFIE NEKAD I DANAS.....	20
3. ZAKLJUČAK.....	21
4. LITERATURA.....	22

1. UVOD

Od kad su se ljudi počeli baviti umjenosti dolazi do potrebe da umjetnik zabilježi i svoje lice i time dolazi do pojave prvih autoportreta. Razvojem fotografije i mobitela, danas si skoro svaka osoba može priuštiti uređaj s kamerom tj. fotografskim aparatom i u bilo koje trenutku jednostavno i brzo zabilježiti trenutak. Pojavom društvenih mreža, ljudi se se pomoću svojih autoportreta počeli predstavljati širokoj publici i time stvarati svoj vizualni dnevnik. Sve češće korištenje mobitela dovodi i do fenomena nazvan selfie, autoportret 21. stoljeća.

Jako veliku ulogu kod snimanja autoportreta imaju i uređaji koji se koriste. Na početku su to bili klasični, danas digitalni fotoaparati i mobiteli. Kod mobitela, koji se najviše koristi i koji se direktno veže uz pojam selfie, iz generacije u generaciju prednja kamera (fotografski aparat) postaje jako bitan faktor te se posebna pažnja stavlja na njenu kvalitetu. Mnogi mobiteli danas nude i opcije koje omogućuju snimanje što boljeg i kvalitetnijeg selfija.

Ovaj rad je pregled razvoja selfija od njegovog početaka do danas. Prikazuje velikim dijelom autorske selfije i zbog čega je to danas jedan od najpoznatijih oblika komunikacije i razmjene informacija. Selfie je danas najjednostavniji način kako da s nekim podijelimo trenutak svog života.

,

2. TEORIJSKI DIO

2. 1. FOTOGRAFIJA

Fotografija je tehnika digitalnog ili kemijskog zapisivanja prizora iz stvarnosti na sloju materijala koji je osjetljiv na svjetlost koja na njega pada. Riječ dolazi od grčkog φως phos ("svjetlo"), te γραφο grapho ("crtam, pišem"), koje zajedno znače otprilike "crtanje pomoću svjetla".

Preteča fotografije je tzv. kamera opskura koju su koristili slikari pejzaža i portretisti sve do devetnaestog stoljeća. 1839. Jacques Daguerre temeljem heliografije tj. prvog postupka kojim se uspjela zabilježiti i sačuvati fotografska slika pronalazi način kako proizvesti permanentni pozitiv. Taj je izum nazvan dagerotipija i smatra se prvim fotografskim procesom koji je imao i komercijalni uspjeha. Krajem 19. stoljeća, odnosno u sljedećih nekoliko desetljeća, fotografi su unaprijedili cijeli postupak, ali je vjerojatno najbitniji pomak učinio je George Eastman koji je počeo proizvoditi fotografski film, tj. tanke prozirne trake s fotoosjetljivim slojem. Sljedeći veći i tehnološki korak je bila kolor fotografija. Prvi moderni kolor film, Kodachrome, pušten je u masovnu proizvodnju 1935. godine, no, tek u zadnjih nekoliko desetljeća prošlog stoljeća kolor film zaista postaje popularan među amaterima i profesionalcima. Prvi, pravi digitalni fotoaparat se javlja 1990. godine naziva Dycam1, a 1990. Kodak prikazuje javnosti DCS 100 . prvi komercijalno dostupni profesionalni digitalni fotoaparat. [1,2]

Od početka pa do danas, razvoj fotografije je usko vezan uz autoportretnu fotografiju. Ona se smatra i danas jednom od najzanimljivijih fotografskih tema.

2. 2. AUTOPORTRET

Autoporet je umjetnikov prikaz samog sebe kroz razne načine umjetnosti. Iako se prvi autoportreti pojavljuju još iz najranijih vremena, tek za vrijeme rane renesanse sredinom 15. stoljeća umjetnici sebe počinju shvaćati kao glavnim predmetima na njihovom radu (Slika 1). Autoportret može biti portret umjetnika ili portret uključen u većem djelu odnosno skupni portret. Krajem 19. stoljeća počinje se razvijati fotografija. Kao i do tada u umjetnosti, i u fotografiji portret postaje jedan od najzanimljivijih tema. Iako je dagerotipija vremenom zamijenjena drugim tehnikama autoportretiranje je ostala jedna od najzanimljivijih tema u fotografiji (Slika 2) [3].

U današnje vrijeme, pojavom digitalnih fotoaparata i mobitela, lakoća s kojom čovjek može fotografirati sebe i dijeliti to s milijunskom publikom dovela je selfie, odnosno autoportret, do globalnog fenomena. S jedne strane, današnja popularnost čestog snimanja autoportreta je samo nastavak na dugu povijest fotografije i drugih umjetnosti. S druge strane, selfie danas postaje globalni fenomen zbog lakoće snimanja bez potrebe trošenja vremena na razvijanje ili ispis te fotografije.

Slika 1: Dürer, Autoportret, 1500.g

Slika 2: Man Ray, Autoportret, 1930.g

2. 3. SELFIE

Selfie je pojam za koji se pretpostavlja da je prvi put kao izraz upotrijebljen na australskom forumu 2002. godine. Izraz je postao svjetski poznat i prepoznaljiv tek nakon 2012. godine kada se počeo intenzivno koristi na društvenim mrežama. Selfie je danas uočibičajen i prihvaćen način na koji se čovjek predstavlja i pokazuje. [2]

2013. godine Oxford rječnik engleskog jezika, nakon što je selfie postala najčešće korištena riječ, uvrštava riječ u svoj rječnik pod definicijom da je selfie vlastoručno snimljena autoportret fotografija na kojoj je osoba fotografirala samu sebe (Slika 3) ili s drugim osobama držeći fotoapararat ili mobitel (Slika 4) i podijelila ju na društvenim mrežama. [4]

Slika 3: Autorski selfie, 2015.g.

Slika 4: Josip Jerić, grupni selfie, 2015.g.

Iako se pojam počeo koristiti tek posljednjih nekoliko godina, selfie postoji već jako dugo. Selfie je danas najmoderniji način na koji se čovjek predstavlja i pokazuje, a koristi se ga da bi dokumentirali vlastiti život, prikazali emocije ili zabilježili neku uspomenu – sve što ljudi već stoljećima rade kroz razne umjetnosti. S obzirom da je selfie autoportret, onda je svaki autoporter do sada napravljen ustvari selfie. Smatra se da je vlasnik prvog fotografskog “selfija” Robert Cornelius koji je snimio vlastitu dagerotipiju 1839. Na poleđini fotografije

je pisalo „Prva svjetlosna slika dosad snimljena“, a osim toga, smatra se i da je to jedna od prvih fotografija jedne osobe (Slika 5).

1914. godine zabilježen je i autoportret ruske kneginje koja se fotografirala u ogledalu (Slika 6) što je i do danas jako učestali način fotografiranja (Slika 7,8)

Slika 5: Robert Cornelius,
Autoportret, 1939.g.

Slika 6: Anastasija Nikolajevna,
Autoportret, 1914.g.

Slika 7: Frank Sinatra,
Autoportret, 1938.g.

Slika 8: Autorski grupni selfie
u ogledalu, 2015.

2. 4. MOBITEL

Godine 1983. u prostorijama Motorole predstavljen je prvi prijenosni telefon Motorola DynaTAC 8000X s čim započinje razvoj prijenosnog elektroničkog uređaja za komunikaciju. S njegovim razvitkom povećavale su se i njegove funkcije pa je tako mobitel do kraja 20. stoljeće imao opcije kao što je alarm, kalkulator, igrice, zvuk i vibracija. 2000. godine dolazi do velike revolucije kod mobilnih uređaja kada Japanska firma Sharp Corporation na svoje tržište plasira prvi mobitel sa zaslonom u boji i integriranom kamerom od 0,1 megapiksela pod nazivom J-SH04 (Slika 9). Paralelno s modelom firme Sharp Corporation Samsung predstavlja i svoj model SCH-V200. Velika razlika između ta dva modela je što kod Samsunga snimljena fotografija nije bila vidljiva na uređaju dok se nije spojio s računalom što je ustvari značilo da su to bila dva zasebna uređaja smještena u jedno kućište. Kod Sharpovog modela fotoaparata je u potpunosti integriran, slika je odma vidljiva na uređaju i zbog toga se taj model smatra prvim pravim mobitelom s fotoaparatom. [5, 6]

Slika 9. Prvi mobitel s kamerom

Kasnije su postojale mogućnosti za neke mobitele bez integriranog fotografskog aparat da se fotografski aparat kao poseban uređaj spoji direktno ili pomoću kabla na mobitel. Ono što je zanimljivo, većina mobitela u to vrijeme je direktno pokraj fotografskog aparata imala malo ogledalo koje je omogućavalo da osoba koja samu sebe fotografira, s obzirom da se ne može vidjeti na ekranu, vidi svoj odraz u njemu koji olakšava snimanje autoportreta.

Nakon toga su postojale verzije mobitela s rotirajućnom kamerom koja je omogućila fotografiranje samog sebe, snimanje videozapisa i videopozivi. Takve kamere su bile praktične jer je osoba mogla samu sebe snimiti, a da se ne mora okretati mobitel.

Današnji mobitel, odnosno smartphone, ima najčešće dvije kamere. Na tržištu trenutno najjačim modelima glavna kamera ima 21 megapiksel (Sony Xperia Z4), videozapis i bljeskalicu.

Koliko su selfiji bitni danas vidi se zbog toga koliko se prednja, najbitnija kamera za selfije, poboljšava kod mobitela iz generacije u generaciju. Tako je jedna od vodećih firmi pametnih telefona, HTC, ove godine na tržište plasirala svoj novi model HTC Desire Eye (Slika 10) koji se smatra najboljim selfije mobitelom na tržištu. Njegova prednja kamera ima 13 megapiksela što je daleko najviše u odnosu na konkurenciju. Osim toga, kamera sadrži i bljeskalicu te se može koristiti paralelno u isto vrijeme kao i glavna, stražnja kamera. Uz to, mobitel sadrži mnoge pomoći (npr. biranje dobrog kuta) kod snimanja autoportreta pa tako i automatski retušira lice na fotografiji.

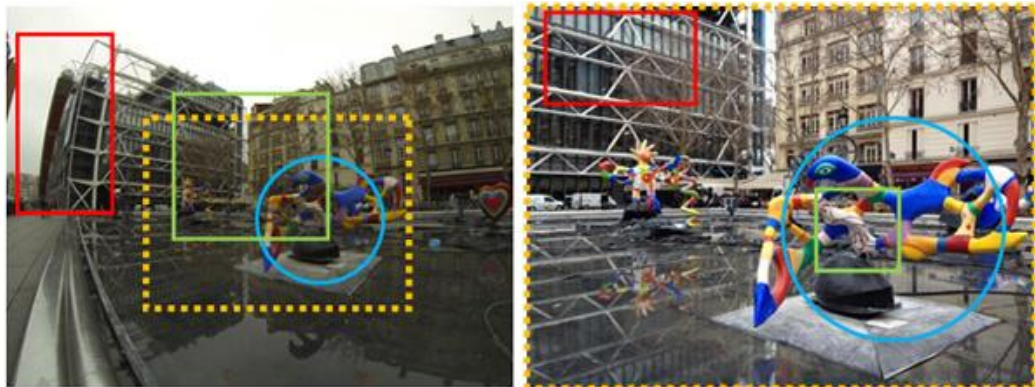

Slika 10: HTC Desire Eye

Velika prednost kod mobitela s integriranom kamerom je njegova multifunkcionalnost, kompaktnost i povezanost s Internetom. Mobitel omogućuje da nakon što se snimi i obradi fotografija, bez korištenja bilo kojeg drugog uređaja, istu nekom pošaljemo ili ju podijelimo na nekoj društvenoj mreži. Upravo zbog svoje velike funkcionalnosti i, iz dana u dan, sve veće kvalitete kamere, današnji mobitel jako konkurira kompaktnom digitalnom fotoaparatu.

2. 5. GoPro

Kada se govori o snimanju autoportreta danas onda treba spomenuti i GoPro kameru. GoPro je višenamjenska kamera (prvi model GoPro HERO 35mm iz 2005. godine je dimenzije svega 6,4 x 7,6 cm) jako malih dimenzija koja omogućava stvaranje profesionalne fotografije ili videozapisa. Najčešće se koristi u ekstremnim uvjetima i sportovima zbog svojih karakteristika. GoPro kameru se može staviti na kacigu, ruku, štap ili stalak. Osim toga, među glavnim karakteristikama je i njegova otpornost na vodu. Zadnji model koji je izašao 2015. godine, GoPro Hero4 Session je bez dodatnog kućišta otporan i do 10 m dubine, dok je model prije, GoPro Hero4 Silver uz dodatno kućište otporan do 40m dubine (Slika 13). U usporedbi s iPhone 5 modelom, na fotografijama se može vidjeti jedna od najbitnijih karakteristika GoPro Hero3 Black kamere. Kut snimanja kod nje je 170° - skoro fish-eye, dok je kod mobitela najčešće to 70°. Ono što takva kamera omogućuje je da kod snimanja dobijemo puno više pozadine i motiva oko nas koji nije moguće uhvatiti mobitelom (Slika 11, 12). S tim dolazi i nedostatak, a to je da kod takvih leća kao što je kod GoPro Hero3 dolazi i do deformacije onog što je snimljeno. [1,7]

Slika 11: Usporedba GoPro Hero3 Black kamere i kamere na Apple iPhone 5 mobitelu.

Slika 12: Selfie snimljen GoPro kamerom

Slika 13: Selfie snimljen GoPro kamerom

2. 6. SELFIE ŠTAP

Selfie štap (eng. selfie stick) je monopod koji omogućuje snimanje autoportretne fotografije gdje je mobitel ili fotografski aparat pozicioniran izvan normalnog raspona ruku (Slika 14). To je metalni štap na izvlačenje, s ručkom na jednom kraju i podesivim stezaljkama na drugom kraju koje drže mobitel na mjestu. [8]

Iako se najviše počeo koristiti tek posljednjih godina, dvije dana, smatra se da je prvi selfie štap napravljen još 1925. godine. Fotografija prikazuje čovjeka koji snima sebe i svoju suprugu uz pomoć dugog štapa koji je usmjeren prema kameri (Slika 15). Kod tadašnjih fotografskih aparata nije bilo moguće stvaranje fokusiranog autoportreta kada bi se držala samo u ruci stoga je takva kamera zahtijevala korištenje nekog kabela ili štapića. [8]

Slika 14: Nikolina Sabljak, Snimanje sa selfie štapićem

Slika 15: Prvi selfie štap, 1925.g.

Ono što je velika prednost kod snimanja sa selfie štapom je to što se može hvatiti puno veći kut snimanja. To je jako primjenjivo i korisno kada se želi da u fotografiju stane veći broj ljudi i ako želimo da je u kadru nešto što nam je u pozadini a veliko je.

Slika 16: Josip Jerić, selfie

Slika 17: Josip Jerić, selfie sa selfie štapom

Slike broj 16 i 17 snimljene su u jednakim uvjetima, isti motiv s jednakim mobitelom. Razlika između ove dvije fotografije je što je kod druge korišten selfie štap dok je kod prve mobitel u ruci ispružen najdalje od tijela. Na drugoj fotografiji je vidljivo koliko je zapravo selfie štapom moguće uhvatiti više motiva u kadar.

2. 7. DRUŠTVENE MREŽE

Kada se govori o selfiju onda veliku ulogu imaju i društvene mreže. Danas je gotovo svaki korisnik interneta isto tako i korisnik društvene mreže. Većina uređaja (mobiteli, tableti, računalo,...) koji se koristi spojeni su na internet i omogućuje se da do informacija dolazimo brzo i jednostavno.

Jednu od najvećih uloga na Internetu imaju društvene mreže. Društvena mreža je vrsta internetskog servisa, koji se najčešće javlja u obliku platforme, prozora ili web-stranice [9]. Razvile su se iz soba za čavrljanje (eng. *Chat room*) koje se pojavljuju još 90-ih godina prošlog stoljeća a glavna svrha im je bila komunikacija među ljudima. Danas društvena mreža osim toga služi i za marketing, promocije i mnoge druge usluge. Među najpoznatijim društvenim mrežama ističu se Facebook, Twitter, Instagram, Pinterest i mnoge druge.

2.7.1. Facebook

Facebook je danas najpoznatija društvena mreža na svijetu, a nakon Googlea i druga najposjećenija internetska stranica. Nastao je u veljači 2004 godine sa svrhom da studenti sveučilišta Harvard mogu međusobno komunicirati i razmijenjivati informacije. Do danas Facebook ima preko 1,280,000,000 korisnika te je najpopularnije mjesto za objavljivanja fotografija, s više od 14 milijuna novih dodanih fotografija dnevno. Facebook je najviše namijenjen pisanju statusa, razmijenjivanju fotografija i videa te komuniciranje s drugim ljudima. [10]

2.7.2. Twitter

Twitter je također jako popularna društvena mreža pogotovo među javnim ličnostima. Specifičan je po tome što korisnik može pisati poruke (do 140 znakova) i objavljivati te isto tako čitati tuđe poruke. Uz to, mogu se i objavljivati fotografije. Nastao je 2006. godine iz ideje da se koristi internet SMS servis za komuniciranje male grupe ljudi. Za vrijeme 86. Oscar dodjele nagrada objavljen je jedan od najpoznatijih selfija danas. Snimila ga je voditeljica Ellen DeGeneres s 12 glumaca i objavila ju na svojoj stranici. Ta fotografija je do danas

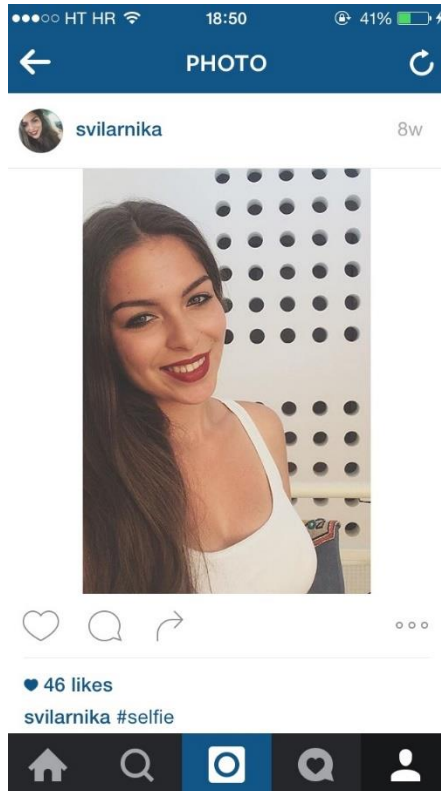
podijeljena (eng. Retweeted) od strane drugih korisnika preko 3 400 000 puta [Slika 18]. [11]

Slika 18: Grupni selfi na 86. dodjeli Oscar-a

2.7.3. Instagram

Instagram je mobilna društvena mreža za objavljivanje fotografija i videa. Do danas ima preko 300 milijuna korisnika i preko milijarde objavljenih fotografija. Na početku je bila mogućnost objavljivanja samo fotografija, dok je kasnije došla i mogućnost objavljivanja i videa u trajanju do 15 sekundi. Fotografije snimljene na instagramu su postale jako specifične zbog svog formata i filtera (Slika 20). Do kolovoza 2015. godine bila je mogućnost objavljivanja fotografija samo u kvadratnom formatu, a od tad postoji i mogućnost prvokutnog oblika (mogao se pomoću drugih aplikacija objavljivati i pravokutni oblik, ali direktno preko instragrama tek od kolovoza). Uz specifični, polaroid format fotografija, jako su poznati i filteri. Njihova svrha je uljepšavanje i sređivanje fotografije. Osim formata i filtera, jako poznata stvar na Instragramu je i *hashtag* (#). Njegova svrha je da osoba koja objavi fotografiju ispod može napisati nešto vezanu uz tu fotografiju (npr. #selfie) koji omogućuje da se klikom na taj *hashtag* vide sve fotografije s istom oznakom. Nakon Instragrama, ta opcija se proširila i na mnoge druge društvene mreže (Slika 19). Koliko je selfie zastupljen na toj društvenoj mreži je i podatak da je do 6.9. pod oznakom #selfie objavljeno preko 318 milijuna fotografija. [12]

Slika 19: *Screenshot* autorskog selfija objavljenog na Instagramu s oznakom #selfie

Slika 20: Autorski selfie u kvadratnom rezu sa Sierra fileterom na Instagramu

2. 8. APLIKACIJE

Mobilne aplikacije su aplikacijske programske podrške za pametne telefone, tablet računala i druge mobilne uređaje. [14]

Svrha aplikacije je da se na vrlo jednostavan način pristupi željenom sadržaju na mobitelu. Npr. ako postoji aplikaciju za neki mail (npr. Gmail) to znači da se samim klikom na njegovu ikonu otvara izbornik maila bez korištenja nekog internetskog tražila (Mozilla Firefox, Opera,...). Sve društvene mreže danas imaju svoje vlastite aplikacije, a osim njih poznate su i razne igrice te one za uređivanje fotografija.

Među najpoznatijim aplikacijama za uređenje fotografija su VSCOcam, whitagram, PhotoCollage i mnoge druge. Te aplikacije nam omogućuju spajanje fotografija u kolaže (Slika 25), uređivanje dodavanjem raznih filtera, reguliranje kontrasta, svjetline, zasićenja, sjena i slično. Jako su jednostavne za korištenje i omogućuju nam da napravimo i podijelimo zanimljiviju i uređeniju sliku. Na sljedećim fotografijama je primjer dvije originalne fotografije snimljene prednjom kamerom mobitela iPhone 5s (Slika 21, 23) i uređene u programu whitagram (Slika 22, 24).

Slika 21: Autorski selfie, original fotografija

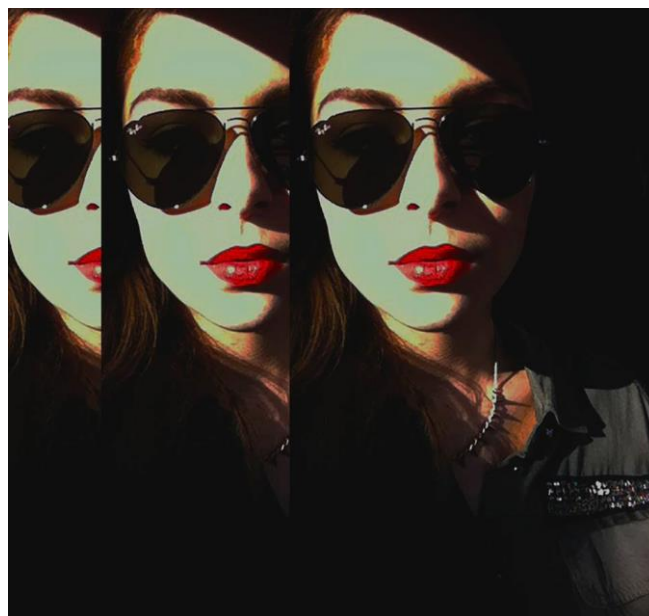
Slika 22: Autorski selfie, fotografija uređena u aplikaciji whitagram

Slika 23: Autorski selfie, original fotografija

Slika 24: Autorski selfie, fotografija uređena u aplikaciji whitagram

Slika 25: Autorski selfie, kolaž napravljen u aplikaciji PhotoCollage

2. 9. SELFIE KAO RAZGLEDNICA

Glavna svrha selfija je ono što nam on prikazuje. Postoje dva glavna tipa selfija, a to su samostalni i grupni. Kada se napravi selfie vrlo je vjerojatno da će se taj selfie s nekim podijeliti privatno ili na društvenim mrežama. Upravo zbog toga se selfie danas može nazvati razglednicom. Selfijem možemo puno toga prikazati. Prije svega, pokazujemo kako se osjećamo, nadalje gdje smo, što radimo i na kraju s kim smo (Slika 26, 27) . Objavom na društvenoj mreži ili slanjem nekome upravo sve to jednom fotografijom pokazujemo.

Slika 26: Miroslav Mikota, grupni selfie, 2015.

Slika 27: Autorski grupni selfie

Osim toga što se selfijem pokazuje gdje smo ili s kim smo, pokazujemo i ono što imamo (Slika 28, 29).

Slika 28: Autorski selfie

Slika 29: Autorski selfie s psom

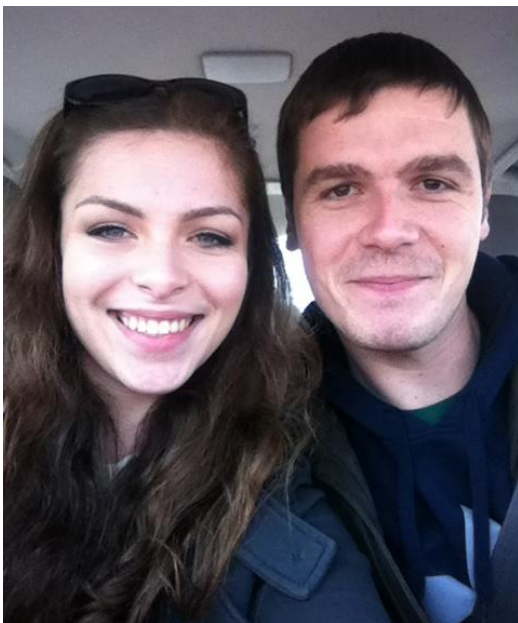
2. 10. SELFIE KAO MARKETINŠKI TRIK

Osim što objavljujemo selfije zato što se želi nešto pokazati, mnoge tvrtke su počeli još više poticati na njihovo snimanje i objavljivanje. Aviokompanija TurkishAirlines je jednoj izabranoj osobi koja je objavila selfie poklonila besplatan let, dok su neke modne kompanije, kao što je Urban Hilton Weiner poklanjali svojim kupcima popust pod uvjetom da na društvenoj mreži objave selfie snimljen u njihovoj trgovini. Kompaniji GoPro glavna je ideja da svojim korisnicima omogući jednostavno dokumentiranje autoportreta te da podijele svoje novo iskustvo [13]. Osim toga, mnoge slavne ličnosti putem svojih selfija i objava rade reklame za mnoge velike kompanije. Najčešće je u pitanju modna industrija i svjesno naglašavanje onog što je osoba kupila ili ima obučeno na sebi.

2. 11. SELFIE NEKAD I DANAS

Ako se pogleda u prošlost, svaki umjetnik je na svom djelu prikazivao ono što je najviše htio istaknuti. Žene su se uvijek prikazivale kao ženstvene, nježne i lijepe te su se isticali njeni atributi što je potupuno jednako onome što i danas prikazuju na svojim selfijima. Isto tako je kao i kod muškaraca koji će najčešće isticati svoju moć ili snagu.

Mnogo se savjeta i uputa se može pronaći o tome kako postići savšen selfie. Neke od njih su da glavu treba blago nagnuti jer tako se tako ističu oči, treba imati dobar izvor svjetlosti, najmestiti se u pozu u kojoj se osjećamo dobro i ugodno, treba biti prirodan i za kraj, pozicija kamere treba biti iznad glave. Upravo je ta pozicija držanja fotografskog aparata postala trend u zadnje vrijeme. Kada se pogleda par godina unazad, moderno je bilo snimati fotografirati se iz žablje perspektive, dok se danas došli skoro do ptičije. Na sljedećim fotografijama (Slika 30, 31) su dva autorska grupna selfija. Snimljeni su u razmaku od dvije godine sasvim spontano i slučajno. Prikazuju iste osobe na istom mjestu, u autu. Ono što je vidljivo je velika razlika u kutu snimanja. Na prvoj fotografiji, snimljenoj dvije godine ranije kamera je u ravnini očiju, dok je na drugoj kamera blago podignuta iznad razine očiju.

Slika 30: Autorski selfie, 2013.g.

Slika 31: Autorski selfie, 2015.g.

3. ZAKLJUČAK

Sveprisutnost selfija se može smatrati nastavkom na sve umjetnosti u prošlosti. Kako je i fotografija u jednom trenutku bila revolucija i novost, tako su bili i mobiteli, a publika i korisnici prilagodili su se tome. Selfie danas omogućuje novi način kako se čovjek predstavlja i komunicira s drugim ljudima kroz slike. Današnji oblik snimanja autoportreta nije samo trend nego je i nuspojava digitalnog svijeta kojim smo okruženi. Selfie nam omogućuje stvaranje našeg vizualnog, ali i virtualnog dnevnika kao i dokaza što smo radili, gdje smo i s kim smo bili.

Selfie je danas, sigurno, najčešći način autoportretiranja. Pojava selfie fotografije je, na neki način, autoportret doveo do jednog od najzastupljenijih motiva. Također, selfie i tehnika selfie autoportreta, bitno je utjecala na sintaksu autoportretne fotografije. Kod današnje selfie fotografije dominira gornji rakurs dok kod „klasičnog“ fotografskog autoportreta dominira normalna vizura. Mali format (senzora) kao posljedica ima veliku dubinsku oštrinu dok „klasični“ autoportret koristi minimalnu dubinsku oštrinu koja osigurava izoštrenost oba oka. Klasični fotografski autoportret je u pravilu sniman (portretnim) teleobjektivima dok selfie autoportret korisni normalni ili širokokutni objektiv što utječe na onos dimenzija lica.

Uz navedeno, selfie, gotovo da uvodi grupni autoportret. Mogućnost brzog snimanja ambijentalnih autoportreta otvorilo je masovnu mogućnost stvaranja persnaliziranih autorskih razglednica koje se, praktički, u istom trenutku mogu elektronski, društvenim mrežama, distribuirati na željeni broj adresa,

Uz navedno, fenomen selfie autoportreta je utjecao i na razvoj mobilnih telefona – uvođenje prednjeg fotografskog aparata uz povećanje rezolucije, ergonomska rješenja, korištenje selfie štapa i sl.

4. LITERATURA

1. Andrić, Z., (2015). *Usporedba kvalitete snimki GoPro kamerom u raznim uvjetima*, diplomski rad, Grafički fakultet – Sveučilište u Zagrebu
2. *** <https://hr.wikipedia.org/wiki/Fotografija> - 6.9.2015.
3. *** <https://hr.wikipedia.org/wiki/Autoportret> - 6.9.2015.
4. *** <http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/selfie> - 1.9.2015
5. Novina, J., (2014). *Utjecaj veličine piksela na kvalitetu na kvalitetu fotografija u različitim uvjetima osvjetljavanja*, diplomski rad, Grafički fakultet – Sveučilište u Zagrebu
6. *** <http://www.antenazadar.hr/clanak/2012/10/evolucionija-mobitela-najvazniji-modeli-u-povijesti/> - 1.9.2015.
7. *** <http://www.gopro.hr/> - 2.9.2015.
8. *** https://en.wikipedia.org/wiki/Selfie_stick - 5.9.2015.
9. *** https://hr.wikipedia.org/wiki/Dru%C5%A1tvena_mre%C5%BEa -6.9.2015.
10. *** <https://hr.wikipedia.org/wiki/Facebook> - 6.9.2015.
11. *** <https://en.wikipedia.org/wiki/Twitter#History> – 6.9.2015.
12. *** <https://en.wikipedia.org/wiki/Instagram> - 6.9.2015.
13. *** <http://sproutsocial.com/insights/brands-turning-selfies-successful-campaigns/> - 8.9.2015.
14. *** https://hr.wikipedia.org/wiki/Mobilne_aplikacije - 5.9.2015.

IZVORI FOTOGRAFIJA:

Slika 5: ***<http://petapixel.com/assets/uploads/2013/12/robertcornelius.jpg>
(6.9.2015.)

Slika 6:
***https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/44/Grand_Duchess_Anastasia_Nikolaevna_self_photographic_portrait.jpg (5.9.2015.)

Slika 6: ***http://i.dailymail.co.uk/i/pix/2015/02/26/261A2E7500000578-2969773-image-a-41_1424924716999.jpg (5.9.2015.)

Slika 9: ***https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/38/Sharp_J-SH04_CP%2B_2011.jpg (6.9.2015.)

Slika 10: ***http://www.htc.com/managed-assets/shared/desktop/smartphones/htc-desire-eye/en_US/htc-desire-eye-US-sketchfab-white.png (6.9.2015.)

Slika 11: ***<http://www.dxomark.com/Mobiles/GoPro-HERO3-Black-Edition-Super-Hero/GoPro-HERO3-versus-iPhone-5> (4.9.2015.)

Slika 12: ***<https://4b0b516ccc9237533245-eea0739a33f231fb288677e0e0253b01.ssl.cf1.rackcdn.com/News/Images/busted-wallet/reach-jump1.jpg> (6.9.2015.)

Slika 13: ***<https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/7e/44/9f/7e449f7c3688d114d8feab9233999529.jpg>
(7.9.2015.)

Slika 15:
***http://ichef.bbci.co.uk/news/660/media/images/79843000/jpg/_79843267_selfiestck.jpg (6.9.2015.)

Slika 18: ***<https://pbs.twimg.com/media/BhxWutnCEAAtEQ6.jpg> (6.9.2015.)